

МОГИЛЯНСЬКИЙ ВІСНИК

академ_релігійне

Солдатові з томиком Ніцше в наплічнику ще можна було щось протиставити...

В.Бистров

Актуально

Егор Стадний

Президент. Зустріч. Конспект

Зустріч з Сергієм Миконовичем Квітом 23 листопада відбувалася у форматі доповіді з подальшим обговоренням. Усі охочі мали можливість поставити питання й отримати на них відповідь. Через це захід тривав добрих 4,5 години (!). Не може тішити те, що студентів прийшло небагато, не більше півсотні, адже це не сприяє врахуванню їхніх інтересів.

Зосередимось лише на двох аспектах доповіді пана Квіта: першочергових і довгострокових цілях.

Першочергові:

1. Затвердження Кабміном нового Статуту НаУКМА, який був «прийнятий» позачерговою сесією Академічної конференції в вересні.
2. Лобювання англійської мови. Зокрема визначення її як обов'язкової умови при вступі. Нагадаємо, що цей пункт згідно з цьогорічним проектом Правил вступу до вищих був вилучений.

3. Захист української мови.
4. Дотримання Liberal Arts Education.
5. Подолання недостатньої поінформованості та залучення усіх членів громади.
6. Кампус на Подолі, зокрема питання реконструкції.
7. Кампус за межами Києва – Ворзель.
8. Довірча рада, яку відтепер формують не за принципом: хто дає гроші, той входить до неї, – а за принципом залучення небайдужих випускників НаУКМА, які представляють певні компанії.
9. Пошук ресурсів.

Довгострокові:

1. Об'єднання Магістерських програм та Докторської школи у Graduate school.
2. Унезалежнення від держави: а) потужні ендаументи; б) збільшення кількості спільних з іншими університетами навчальних програм.
3. Реалізація проекту університетської автономії.
4. Університет нового типу: інтеграція

НаУКМА з системою НАН України.

Проте не все, що турбує студентів і викладачів, оголосив С.Квіт. Це зумовило вельми жваве та тривале обговорення. Його результат можна звести до такої таблиці (див. внизу сторінки).

Як бачимо, багато питань відклали до окремих зустрічей та подальшого обговорення. Тому варто і надалі лобювати вирішення цих проблем, наполягати та шукати спільний вихід. Це означає, що громада має активніше долучитись до роботи. У нашому житті нічого не зміниться, якщо лишатимемось байдужими спостерігачами.

Усі пропозиції та запитання, які вас турбують, можна надсилати на електронну скриньку помічника президента НаУКМА Антонюк Тетяни Анатоліївни Antonyuk@ukma.kiev.ua. А також, будь ласка, дублюйте їх на estadnyi@gmail.com (Студентська колегія) та profmogyla@gmail.com (Незалежна студентська профспілка «Пряма дія»).

Конструктивна відповідь, що передбачає часткове або повне вирішення проблеми

Розуміння проблеми та пропозиція подальшого спільного її вирішення

Незгода з постановкою проблеми чи її заперечення та відмова реагувати

1. Створити могилянський блог, де можна було б оперативно зреагувати на конкретне питання, яке потребує обговорення.	1. Організовувати зустрічі викладачів та аспірантів академії з відповідними співробітниками НаУКМА, аби чітко виробити механізми подолання проблем, що пов'язані з питаннями навантаження, зарплатні, оплати наукової діяльності, лобювання визнання західних наукових ступенів та ін.	1. Повне доступне та прозоре фінансове звітування розцінюється як певна загроза, яка може бути використана проти НаУКМА. Натомість звітування з питань витрат на охорону, розподілу грошей з благодійних внесків визнано як потрібне.
2. Надати офіційне пояснення того, яким чином формується навантаження та зарплата викладачів НаУКМА.	2. Створити до кінця навчального року дієву систему оцінювання студентами курсів, з метою запуску її в 2011-2012 н.р. Це питання потребує активної участі студентів.	2. Вироблення спільних рішень шляхом консенсусу між студентами, викладачами та адміністрацією через створення постійних робочих груп було потрактоване як демократія, яка знищить демократію. Тобто піддали сумніву можливість шляхом консенсусу вирішувати наболілі питання.
3. Опублікувати на сайті чинної нормативної бази НаУКМА.	3. Організовувати зустрічі зі студентами, аби виробити механізми вирішення питань, порушених щодо охорони, стажування, оцінювання курсів.	3. Колективна етика може існувати і вона повинна бути в стінах НаУКМА. Президент також вважає, що корпоративна етика не здатна перерости в цензуру.
4. Передати пропозиції, попередньо надіслані пану Квіту (в тому числі і від студентів) щодо проекту Закону «Про вищу освіту», до МОН.	4. Організувати окрему зустріч щодо проблем з гуртожитками (обмеження входу, обмеження щодо гостей).	4. Відсутність місць для куріння не є проблемою, адже, на думку пана Квіта, громада проти них.
	5. Спростити умови для проведення студентських заходів, які не потребують приміщень КМЦ чи Наукової бібліотеки.	5. Виступати назовні з якимись пропозиціями до влади треба влучно, саме тому Сергій Миконович проти того, аби порушувати зараз деякі питання.

Актуально

Натапка Нешевець, Ольга Москаленко

В. Черепанин: «Неофашисти собі свастики на лобі не малюють»

У суботу, 20 листопада, до Центру візуальної культури НаУКМА вдерлися невідомі в масках, озброєні газовими балончиками. Одному з організаторів заходу, Тимурові Лисенку, нападники завдали сильних ударів. МВ попросив керівника ЦВК Василя Черепанина розповісти про ситуацію.

МВ: Розкажіть, будь ласка, як розгорталася подія?

ВЧ: У суботу, 20 листопада, відбувся напад групи неофашистських молодиків на захід, організований нами спільно з громадською організацією «Інсайт» на тему «Протидія насильству над трансгендерними людьми». Для українських ультраправих груп, які лишаються досить варварськими у своїх расистських поглядах, тема ЛГБТ чи будь-яка, що стосується сексуальної ідентичності, виявляється найтравматичнішою. Тому не дивно, що напали саме на такого роду захід, оскільки ми пам'ятаємо, що перед цим у Києві зірвали презентацію збірки гей-лесбі-поезії, яку видала «Критика» (потім цю збірку блокували ультраправі націоналісти на форумі видавців у Львові), відбулося спалення «Я-галереї».

МВ: Звідки у Вас така впевненість, що це справа рук неофашистів? Вони себе якось позиціювали? Чи помітив хтось відповідну символіку?

ВЧ: Звісно, неофашисти собі свастики на лобі не малюють. Ці люди були в масках. Проте через два дні після нападу на інтернет-ресурсах ультраправих груп в Україні з'явилася реакція, з якої можна робити такі висновки: вони зловтішаються нападом на «голубців», як вони називають геїв, узагалі всіх без розрізнення, хто бере участь у таких акціях.

Ці молодики (за словами очевидців, їх було до 10-ти – прим. НН) діяли дуже загоджено, були добре підготовлені, орієнтувалися на території біля Староакадемічного корпусу. Останнє дає підстави говорити в тому числі про те, що до цього інциденту були причетні деякі студенти Академії, на жаль. Люди, які вперше приходять у Центр візуальної культури, зазвичай нас довго шукають.

МВ: Як зловмисники потрапили на територію, яку професійно охороняють, де купа ґрат?

ВЧ: Прохід між бібліотекою та лікарнею, звідки нападники зайшли на територію Академії та яким тікали, виявився в цей час відкритим, тобто вони наперед простежили свій план пересування. Зрештою, для тренуваних молодих людей не складає особливих труднощів перестрибнути через півтораметрову перегородку. Могилянська ж охорона не зорієнтувалася, оскільки в цей час не була присутня в самому приміщенні Центру.

Суб'єктив

R. Pokhman

Напад дибілів

Часом дуже важко знайти для себе простір абсолютного затишку. Можна наваритися на лайку чи на стусани за мову, зовнішність, окуляри, зачіску, одяг... я не кажу вже про спробу аргументованої суперечки: постійно відчуваєш дискомфорт, чекаєш на підвох і часом не знаєш, що гірше – зустріч з гопніком чи з міліціонером.

Для мене затишним простором, окрім батьківської домівки, є Академія. Певен, що не тільки для мене. Ось чому так дратують спроби експансії «зовнішнього світу» (як і капітулянтські позиції всередині) на «могилянську вольницю».

Що ж лежить в основі «могилянської вольниці»? Те ж, що є фундаментом критичного мислення, а саме – принцип полілогу. Це повага як до себе, так і до опонента (до його позиції, релігійних, культурних, політичних та інших особливостей), готовність обох сторін визнати власні помилки і змінити позицію під дією аргументів. Для будь-якого могилянина лайка і застосування сили до опонента на семінарі чи конференції є беззаперечною ознакою інтелектуальної недієздатності індивіда та дискредитацією його позиції.

Ось чому, коли я плакав від сльозогонки біля Староакадемічного корпусу, я водночас розгублено сміявся через відчуття абсурдності, комічності ситуації. Лишень увійте: організовує Центр візуальної культури дискусію про трансгендерів, а якісь чуваки, замість підготувати аргументи, озвучити (або принаймні виробити) контрпозицію, прибігають, мутузять першого-ліпшого, пус-

кають в приміщення газ і доблесно тікають. Смішно? – Бо абсурдно. Але й трішечки сумно. Для мене це експансія на НаУКМА не тільки географічна. Чому? – Бо певна ідеологія не хоче грати за могилянськими правилами.

Як гуманітарій я звик, що ідеологія є об'єктом обговорення та дослідження, тобто підкорюється навчальному і дослідницькому процесам, а не навпаки. Останнє повертає мої думки до тих часів, коли офіційна ідеологія панувала над наукою. Коли про наукову свободу мріяли, але погано уявляли, що то таке. Українське суспільство, на жаль, ще й досі рухається за вектором, заданим СРСР – шляхом, заданим монологічним типом мислення, – і дарма сподіватися, що це лише інерція.

У КМА ми маємо один з небагатьох острівців полілогічного мислення, яке відтворюються. Але марно сподіватися, що різні системи існуватимуть разом вічно: освічений могилянець починає бачити більше ідіотизму в країні, а певна частина суспільства вбачає в КМА щось на кшталт ракової пухлини, що вже кільканадцять років пускає в пострадянське суспільство свої метастази. Тому я вважаю, що ізоляція не вихід, а втеча від реальності та поступове згасання. Треба не обороняти простір свободи, а поширювати його, не оборонятися, а наступати! Але щоб здійснити інтелектуальну експансію в суспільство, потрібно вміти захистити себе.

Наша зброя — знання і навички наукового аналізу. Наука не знає і не може знати заборонених тем, наука не знає «своїх» і «чужих», наука

Міліція на місце події прибула досить швидко, взяла на опрацювання цей випадок, збрала коментарі свідків, які під час нападу були на вулиці. Проте, чи писатимуть постраждалі заяви, питали мляво. Усе спрямовано на те, щоб кваліфікувати це не за статтю «Злочин на ґрунті расової ненависті», а як «Хуліганство».

МВ: Чи вплине ця подія на діяльність ЦВК, на поширення інформації про його заходи?

ВЧ: Я думаю, якби ми звулили коло людей, яких намагаємося зацікавити, це би було тільки на руку нападникам, і відчувалося би в такому разі, що ми поступаємося. І напад відбувся не через широкий розголос (могилянці дізнаються про такі заходи з власних розсилок).

Протистояти фашизму сьогодні фактично означає бути на боці тих, кого вони притісняють. Тому ЦВК, звісно, й надалі планує порушувати соціально дражливі теми, а зірваний показ фільму невдовзі таки відбудеться.

МВ: Яких заходів вживаєте Ви як керівник і інші учасники ЦВК, а також адміністрація НаУКМА, аби унеможливити фізичне насильницьке втручання в академічний простір?

ВЧ: Зі свого боку я можу сказати, що ми, звісно, надалі будемо щільніше готуватися, враховуючи можливість такого роду інцидентів. Думаю, ключовим би було певне публічне позиціонування Академії загалом як соціальної інституції з приводу того, що сповідування расистських поглядів, дискримінаційних ідеологій, фашизму не прийнятне для будь-якого її працівника чи студента.

не оперує гаслами і сльозогонкою. Тут немає догм і заборонених тем, а кожен з учасників процесу готовий поступитися своєю позицією перед логічними аргументами опонентів.

Тому ми маємо чітко артикулювати нашу позицію відносно суботнього інциденту та подібних до нього. Панове! Ви або приймаєте правила на загальних підставах, або будете витіснені за межі дискусійного поля. Механізмом такого витіснення має бути не заборона (як можна заборонити агресивне невігластво з елементами тоталітарного мислення?), а створення атмосфери несприйняття та нетерпимості до такого в середовищі академічної корпорації. Спільнота має повне право вимагати ставитися до принципів, що заперечують основи її буття.

Сьогодні такі «патріоти» зривають дискусію про трансгендерів, завтра вони будуть невдоволені академічною юдаїкою, квір-студіями, книжками, наявними в бібліотеках, формою черпа декана, викладанням теорії еволюції тощо. Якщо проковтнути це, то назавтра імпортські шовіністи (наприклад) спробують зірвати семінари чи конференції про УПА, Голодомор чи про операцію «Вісла». Та й хіба мало тем, які комусь можуть не подобатися? Я, наприклад, тарганів боюся. Давайте і я одягну медичну маску та закину шашку на конференцію ентомологів? Університет — це простір діалогу, дискусії, а загроза фізичної розправи над інакшомисцем — це смерть дискусії.

Звісно, треба розділяти особисті, наукові і соціально значимі, але іноді потрібно застосовувати тактику неподавання руки.

Культмінімум

Марія Познякова

Не такий страшний чорт, як його малюють?

Чи доцільно створювати окремі факультети теології в українських університетах? Дискусія довкола цього питання змушує звернутися по аналогії до закордонних вишів. Чи існують окремі теологічні факультети там? Як вони організовані? Чи можуть вони стати зразками для українських?

Спочатку невеличкий екскурс в історію. Як відомо, найдавніші європейські університети виникли в епоху Середньовіччя на основі монастирських шкіл. Саме так виник Паризький університет, Оксфорд і Кембридж. У ті часи теологія була "царицею наук", слугувати якій покликані решта дисциплін. За доби Просвітництва ситуація змінилася: з "цариці" теологія перетворилася просто на одну з дисциплін (звісно, зараз не йдеться про спеціалізовані релігійні університети, які продовжували вважати її головною та готували священників і пасторів). В якості однієї з навчальних дисциплін теологія і досі існує як в більшості давніх вишів, так і в деяких відносно недавно створених, як-от у Даремському університеті. Однак, значно змінилося уявлення про те, що і як в теологічному факультеті мають викладати.

Більшість європейських теологічних факультетів зараз міждисциплінарні та полірелігійні. Як пояснюють на сайті оксфордського Факультету теології, до речі, одного з найпрестижніших, орієнтовані на давні досягнення і авторитет мало, потрібно розвиватися та вра-

ховувати контекст сьогодення. Таке формулювання демонструє прагнення більшості світських європейських університетів. Вивчення однієї релігії (традиційно – християнства) є недостатнім, потрібно досліджувати та розуміти інші релігії, а також їхні взаємозв'язки з наукою. Про це свідчать навіть назви факультетів, які здебільшого поєднують теологію і релігієзнавчі студії. Окрім цього, на теологічних факультетах зазвичай вивчають соціологію і антропологію релігій, мови, психологію, історію та філософію. Список може варіюватися від одного вища до іншого, але принцип залишається все той же – міждисциплінарність.

Наступною і надзвичайно важливою рисою усіх без винятку теологічних факультетів є висока наукова професійність викладачів. Ви навряд чи знайдете серед них священників (при давніх університетах, як-от Кембридж, є посада капелана, але він не викладає), – зазвичай, це досвідчені науковці, які поєднують викладацьку і активну дослідницьку діяльність: сайти теологічних факультетів особливо наголошують на тому, що останні є також і дослідницькими центрами. Життя студентів цих факультетів не надто відрізняється від життя інших студентів, вивчення теології не ставить перед ними особливих вимог. Більше того, студенти на незалежних порталах (зокрема, "National Student Survey" для британських вишів) високо оцінюють атмосферу та умови, які теологічні факультети створюють для них на кампусах.

Загалом, вимальовується красива і різно-

барвна картинка, яка так і проситься, щоб її втілювали в нашу реальність. Бо ж так хочеться "виховувати справді високоінтелектуальне і водночас високоморальне молоде покоління"! Проте, на жаль, не вийде, а якщо і вийде, то, як завжди, в такому перевернутому вигляді, що картинку буде не впізнати. Перш за все, теологія для нас асоціюється не з релігійним різноманіттям, а з одним конкретним напрямом однієї конкретної релігії. Правильно, з православним християнством. А отже, про ґрунтовне вивчення мусульманської чи, наприклад, єврейської теології навряд чи йтиметься. А як раптом станеться диво і таке вивчення буде, то одразу виникне друга надзвичайно важлива проблема – проблема кадрів. Де взяти професійних світських науковців, аби забезпечити гіпотетичні теологічні факультети викладачами? Питання риторичне. Ну і нарешті, постає питання акредитації – чи не найголовніше в академічному світі. І тут виявляє себе основна відмінність української освітньої системи від європейських. Коли "в них" науковий ступінь доктора присуджує кожен виш самостійно, "у нас" існує такий радянський релікт, як ВАК (Вища Атестаційна Комісія). І ду-у-уже важко собі уявити, як ця Комісія оцінюватиме атестаційні теологічні роботи при тому, що навіть у рамках однієї релігії є низка напрямів, а отже, і маса догматичних відмінностей.

І тут постає ще одне, знову ж таки, риторичне запитання: а чи справді нам потрібні такі теологічні факультети?

Хто вбив Кенні?

Іванна Войцехович

Священики в Академії

У одній зі своїх сумновідомих статей Олесь Бузина згадував про те, що наш з вами навчальний заклад не має нічого спільного зі славетною Академією XVII ст., крім приміщення. Як завжди, він не мав рації, бо існують ще й інші точки подібності. І одна з них – це присутність священиків у навчальному процесі.

Щороку першокурсникам читають кілька лекцій. Одну з них мав католицький священик, ректор Українського католицького університету Борис Гудзяк. Цьогоріч він розповів студентам про загальні етичні цінності, закликав дбати про своє моральне обличчя і побажав їм успіху в навчанні та житті. Цей захід був добровільним до відвідування, як і всі лекції НаУКМА.

Але першокурсників гуманітарного факультету згодом чекала одна несподіванка. Перед церемонією вручення студентських посвідчень о. Богдан прочитав їм молитву, тобто благословив на добрі вчинки. Однак одна студентка-єврейка розцінила це як зазіхання на її релігійні права та після слів «А зараз прозвучить молитва...» вибігла з аудиторії. Проте Вікторія Резніченко, голова студентського православного братства стверджує, що для цього не було підстав: «То була молитва, на котрій може бути присутньою людина будь-якого віросповідання. За приклад цьому служить щорічна молитва за Україну на День незалежності, яка проходить у Софійському соборі, що є православним храмом, і на

ній присутні усі очільники різних конфесій України, зокрема і равин». Однак це вже не було повністю добровільним заходом: студентів не попередили про цю подію.

Очевидно, що значного обмеження в правах студенти не-християни не мають. Однак не можна також казати про рівноправність усіх: хоч Могилянка і позиціонує себе як світський заклад,

та вона більш прихильно ставиться до християнських релігій (чого варте саме таке розмежування в рамках цієї статті :). Це не зовсім правильно: в сучасних умовах варто або рівною мірою забезпечити представлення усіх віросповідань, або взагалі ізолювати університет від їхнього впливу, зробити його виключно науковим закладом.

Афіша

Вечірки

День ФЕН!

26 листопада, 22.00.
Sullivan Room Kiev (вул. Прорізна, 9).
Вхід (за списками): 25 грн.
Замовлення столиків: 0956154453.

Heavy Birthday

24 листопада відразу дві групи збираються відзначати свої дні народження:
"Dynasty" (Київ, thrash), "Soul Thieves" (Київ, hard rock)
вул. М. Грінченка, 18.
24 листопада, 19.00
Вхід: 25 грн.

Рок великого міста

За участю: "БоГеМа", "Underskin", "Mas-candi", "Staple Set", "Lady Blues"

клуб "Прайм" (Кудрявський узвіз, 5-6)
24 листопада, 19.00
Вхід: 35 грн.

Виставки

Виставка робіт майстрів декоративно-прикладного мистецтва Сильченкової Любові (пресована флористика) і Олени Журавської (картини з риб'ячих кісточок).

Київський міський центр роботи з жінками (вул. Мельникова, 20)
З 9 листопада по 31 грудня
Час проведення: 10:00 - 18:00 (сб., нд. – вихідні).

Експозиція стародрукованих книг

Субота, 20 листопада
Музей книги й друкарства України
(вул. Січневого Повстання, 21)

корп. 9-10)
10:00 - 18:30, вт – вихідний.

Галерея "Нецке"

(вул. Круглоуніверситетська, 4, м. "Театральна")
Експозиції галереї роботи десяти українських майстрів, майстри зі Швейцарії, а також роботи японських майстрів XVIII-XIX ст.
Вхід вільний.

Майстер-класи

Майстер-клас з виготовлення іграшок та прикрас з мокрого войлоку
Екоклуб "Зелена Хвиля" (НаУКМА 3-213)
24 листопада, 18.00
Вхід вільний.

Питання з гри Що?Де?Коли?

У одному з епізодів «Піратів Карибського моря» Джек Горобець, як не дивно, ЗРОБИВ ЦЕ після того, як упродовж певного часу йшов морським дном. Можна сказати, що протягом усієї трилогії Джек Горобець не раз РОБИВ ЦЕ. Яке стійке сполучення слів ми замінили на «ЗРОБИВ ЦЕ»? (Вийти сухим з води)

У середні віки шарлатани, прагнучи здобути «філософський камінь», часто користувалися повітродувними міхами. За це справжні алхіміки називали їх словом французького походження. Підказка: це слово споріднене з назвою страви. Назвіть це слово.

(Суфлер)

У буддизмі він символізує руйнацію гніву, бажання та лінощів. Назвіть прізвище Альфієрі, Біно й Ернесто, які 1914 року відкрили власну автотомайстерню.

(Мазераті)

У голландській мові слово "klok" означає, як неважко здогадатися, «годинник». А від часів, коли механічних годинників у Нідерландах ще не було, слово "klok" мало інше значення. Назвіть це друге значення.

(Дзвін)

Дві туристки, перебуваючи в Італії, вирішили поїхати до столиці однієї з сусідніх держав. Проте вони потрапили в інше місто, а все через те, що італійською його назву вимовляють і пишуть так само, як і першого. Аби їх розрізнити, до назви другого міста італійці зазвичай додають «ді Бав'єра». Назвіть ці міста.

(Монако, Мюнхен)

У молодості людині властива швидкість. Людина не може подолати зло в прямому двобої.

Людина – мала, але в неї є надія стати янголом. З чим Леонід Юдасін порівнює людину?

(3 пішаком)

Могилянський вісник – незалежна газета студентів НаУКМА
Періодичність виходу – щодвотижні

Головний редактор:
Валерія Терпещька

UKMA Library * Book

0484758

імірників
ульсари"

Ми завжди відкриті до співпраці. Долучайтесь!
Надсилайте Ваші статті, оголошення та пропозиції на нашу е-скриньку:

visnyk@gmail.com

Бажаний обсяг текстових матеріалів – не більше 4 тис. знаків.
Редакція має право редагувати та скорочувати надіслані матеріали.
Щодо розміщення реклами звертайтеся за тел. 063 499 69 18